

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 480

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 11 iunie 2018

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
412.	— Hotărâre privind aprobarea normativelor de cheltuieli aferente organizării Seminarului internațional pe tema Securității energetice sub egida Centrului pentru Cooperare în Domeniul Securității — RACVIAC, în perioada 12—15 iunie 2018, la Mediaș.....	3.712/1.721.	— Ordin al ministrului educației naționale și al ministrului muncii și justiției sociale privind aprobarea Metodologiei de elaborare, validare, aprobare și gestionare a standardelor ocupaționale și a modelului de standard ocupațional .....
	1–2		3–10
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI		ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
216.	— Decizie privind eliberarea domnului Daniel Robert Marin, la cerere, din funcția de secretar de stat la Ministerul Afacerilor Interne.....	Decizia nr. 22 din 19 martie 2018 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	11–16
	2		

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

privind aprobarea normativelor de cheltuieli aferente organizării Seminarului internațional pe tema Securității energetice sub egida Centrului pentru Cooperare în Domeniul Securității — RACVIAC, în perioada 12—15 iunie 2018, la Mediaș

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 4 alin. (5) din Ordonanța Guvernului nr. 80/2001 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice, aprobată cu modificări prin Legea nr. 247/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă normativele de cheltuieli aferente organizării Seminarului internațional pe tema Securității Energetice sub egida Centrului pentru Cooperare în Domeniul Securității — RACVIAC, desfășurat la Mediaș în perioada 12—15 iunie 2018, denumit în continuare *Seminar*, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — (1) Finanțarea cheltuielilor necesare organizării Seminarului se suportă din prevederile bugetare aprobate Ministerului Energiei pe anul 2018, la capitolul 51.01 „Autorități

publice și acțiuni externe”, titlul 20 „Bunuri și servicii”, în limita sumei de 22.180 lei.

(2) Activitatea prevăzută la nr. crt. 1 din anexă se organizează la nivelul ordonatorului principal de credite.

Art. 3. — Prin derogare de la prevederile părții I, cap. II pct. 2 și pct. 5 lit. C din Normele privind organizarea în țară a acțiunilor de protocol și a unor manifestări cu caracter cultural-științific, precum și cheltuielile ce se pot efectua în acest scop de către instituțiile publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 552/1991 privind normele de organizare în țară a acțiunilor

de protocol, cu modificările ulterioare, în scopul organizării și desfășurării Seminarului, se aprobă invitarea în țară a unui număr de maximum 15 persoane.

Art. 4. — Ministerul Energiei răspunde, în conformitate cu prevederile legale, de modul de utilizare a sumelor aferente organizării evenimentului prevăzut la art. 1.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:
Ministrul energiei,
Anton Anton

Ministrul afacerilor externe,
Teodor-Viorel Meleşcanu
Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

București, 8 iunie 2018.
Nr. 412.

ANEXĂ

NORMATIVELE DE CHELTUIELI
aferente organizării Seminarului internațional pe tema Securității energetice sub egida Centrului
pentru Cooperare în Domeniul Securității — RACVIAC, în perioada 12—15 iunie 2018, la Mediaș

Nr. crt.	Tip de cheltuieli	Cantitate	Limita maximă — (lei) —
1	Cheltuieli cu cazarea pentru un număr de 15 participanți, la un hotel din Mediaș, pentru 3 nopți în regim cameră single	3 nopți	250 lei/persoană = 11.250 lei
2	Cheltuieli privind efectuarea și printarea a 30 de poze tip A4	30 bucăți	6 lei/buc. = 180 de lei
3	Cheltuieli aferente moderatorului, care cuprind:		
	— cazare	3 nopți	250 lei/persoană = 750 lei
	— transport București—Mediaș și retur	1 serviciu	500 lei
	— documentarea și tariful acestuia	1 serviciu	2.500 lei
4	Cheltuieli privind acoperirea costurilor pentru un minisite	1 serviciu	7.000 lei
5	Total cheltuieli cu TVA		22.180 lei

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

privind eliberarea domnului Daniel Robert Marin, la cerere, din funcția de secretar de stat la Ministerul Afacerilor Interne

Având în vedere cererea domnului Daniel Robert Marin, transmisă de Ministerul Afacerilor Interne prin Adresa nr. 231.423 din 6 iunie 2018, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/3.380 din 6 iunie 2018,

în temeiul art. 15 lit. d) și al art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data de 29 iunie 2018, domnul Daniel Robert Marin se eliberează, la cerere, din funcția de secretar de stat la Ministerul Afacerilor Interne.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Ioana-Andreea Lambru

București, 11 iunie 2018.
Nr. 216.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
Nr. 3.712 din 21 mai 2018

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE
Nr. 1.721 din 29 mai 2018

ORDIN

privind aprobarea Metodologiei de elaborare, validare, aprobare și gestionare a standardelor ocupaționale și a modelului de standard ocupațional

Având în vedere prevederile:

- art. 71 alin. (1) și (3) din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 522/2003, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârii Guvernului nr. 556/2011 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Calificări, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 4¹¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/2009 privind reglementarea unor măsuri de protecție socială, aprobată cu modificări prin Legea nr. 268/2009, cu modificările ulterioare;
- art. 12 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările ulterioare;
- art. 17 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 12/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Justiției Sociale, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației naționale și ministrul muncii și justiției sociale emit prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de elaborare, validare, aprobare și gestionare a standardelor ocupaționale, prevăzută în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Se aprobă modelul de standard ocupațional, prevăzut în anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului educației și cercetării științifice nr. 3.170/2015 privind aprobarea modelului de Standard ocupațional pentru educație și formare profesională, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 184 din 18 martie 2015, cu modificările ulterioare.

Art. 4. — Standardele ocupaționale pentru educație și formare profesională, aprobate în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației și cercetării științifice nr. 3.170/2015 privind aprobarea modelului de Standard ocupațional pentru educație și formare profesională, cu modificările ulterioare, se pot utiliza, pentru respectivele ocupații, pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională a adulților, până la revizuirea acestora.

Art. 5. — Ministerul Educației Naționale, Autoritatea Națională pentru Calificări și Ministerul Muncii și Justiției Sociale vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale,
Valentin Popa

Ministrul muncii și justiției sociale,
Lia-Olguța Vasilescu

ANEXA Nr. 1

METODOLOGIE

de elaborare, validare, aprobare și gestionare a standardelor ocupaționale

1. Cadrul metodologic general

Standardul ocupațional (SO) este documentul care precizează competențele și nivelul calitativ asociat rezultatelor activităților specifice unei ocupații.

Standardul ocupațional reprezintă descrierea activităților profesionale desfășurate și reflectă abilitatea, autonomia și responsabilitatea de a îndeplini cu succes sarcinile cerute în cadrul unei ocupații, precum și aplicarea cunoștințelor, abilităților și înțelegerii în cadrul ocupației.

SO este un instrument național de referință care cuprinde și elemente referitoare la activitățile și condițiile de învățare stabilite într-un program de educație și formare profesională, pe baza căruia o persoană dobândește cunoștințele și deprinderile necesare pentru a îndeplini cu succes sarcinile unei ocupații cerute de piața muncii.

Așadar, prin SO se stabilește legătura dintre cerințele pieței muncii, exprimate prin deprinderile și competențele necesare practicării unei ocupații, și elementele definitorii ale ocupației și formării profesionale, exprimate prin cunoștințe, nivel de calificare, nivel educațional, plan și programă de educație și formare profesională (teoretică și practică), condiții de acces etc., în condiții de asigurare a calității sistemului.

În vederea elaborării unui SO trebuie să se țină cont de principalele sarcini și responsabilități specifice unei ocupații, așa cum sunt menționate în Standardul internațional al clasificării ocupațiilor (ISCO, www.ilo.org), în Clasificarea ocupațiilor din România — COR, precum și în Clasificarea europeană a aptitudinilor/competențelor, calificărilor și ocupațiilor (ESCO, www.escoportal.eu).

SO se întocmesc pentru ocupații prevăzute în Clasificarea ocupațiilor din România, de specialiști cu experiență practică în

domeniul ocupațional al standardului sau coordonatori direcți ai acestora, împreună cu specialiștii în formare și educație, în asigurarea calității, angajatori, manageri etc.

2. Scopul și domeniul de aplicare a prezentei metodologii

Scopul prezentei metodologii este de a prezenta procesul de elaborare, verificare, avizare, validare și aprobare a unui SO.

Prevederile acestei metodologii vor fi respectate și aplicate de către toți actorii implicați în procesul de elaborare, verificare profesională, avizare, verificare și validare sectorială și aprobare a unui SO.

3. Structura standardului ocupațional

Standardul ocupațional cuprinde:

— secțiunea A — Cerințele pieței muncii

— secțiunea B — Cerințe pentru educație și formare profesională

Aceste secțiuni, prin completarea conformă, reglementează cerințele și condițiile de exercitare a unei ocupații și profilul persoanei care poate exercita respectiva profesie, din punctul de vedere al sarcinilor specifice și al competențelor ce trebuie dobândite.

Astfel, în prima secțiune sunt prezentate informații de ordin tehnic referitoare la:

— denumirea ocupației (în limba română și în limba engleză);

— apartenența ocupației la Clasificarea ocupațiilor din România (inclusiv legătura cu alte ocupații în funcție de nivelul de calificare) și codul de identificare al acesteia;

— nivelul de calificare conform prevederilor Cadrului național al calificărilor, respectiv ale Cadrului european al calificărilor;

— activități specifice ocupației;

— competențele și deprinderile necesare desfășurării activităților specifice ocupației (inclusiv competențele prevăzute în ESCO, dacă este cazul);

— profil ocupațional/cerințe privind educația și formarea profesională și condiții de exercitare.

Toate aceste date sprijină elaborarea următoarei secțiuni, care vizează stabilirea contextului privind educația și formarea profesională.

În cadrul secțiunii B este detaliat procesul de învățare: ce învață? (prin identificarea modulelor și a conținuturilor tematiche), cum învață? (prin formele de organizare), cu ce învață? (prin mijloace de formare/resurse de învățare), ce a învățat? (criterii de evaluare), în cât timp învață (prin stabilirea duratei de pregătire teoretică și practică).

În cadrul acestei secțiuni sunt stabilite, de asemenea, condițiile privind accesul la instruire și necesarul de resurse pentru derularea în condiții optime a unui program de formare (profilul resursei umane implicate în procesul de instruire, resursa de timp, resursele materiale etc.).

De asemenea, se vor regăsi informații referitoare la procesul de elaborare, verificare, avizare, validare și aprobare a SO care permit identificarea actorilor implicați în procesul de elaborare.

Pentru garanția calității procesului de elaborare a standardelor ocupaționale, semnatarii vor face dovada de pregătire și experiență profesională recentă în domeniu, astfel:

— inițiatorul — entitate juridică va depune un CV instituțional și în fotocopie documente justificative (act constitutiv, act de reglementare privind organizarea și funcționarea, după caz) care să ateste apartenența la domeniul de activitate căruia îi aparține ocupația;

— inițiatorul — persoană fizică va depune în fotocopie documente justificative (CV în format Europass, adeverințe,

recomandări, contracte etc.) care să ateste pregătirea/calificarea în domeniul de activitate căruia îi aparține ocupația și experiența profesională recentă (implicarea/angajarea în activități profesionale specifice domeniului în speță, pe o perioadă de minimum 2 ani anterior datei la care a fost inițiat procesul de elaborare a SO);

— verificatorul profesional (își asumă corectitudinea proiectului de SO și implicit a listei de sarcini și responsabilități și a listei de competențe și deprinderi specifice) — persoană fizică va transmite în fotocopie documente justificative (CV în format Europass, adeverințe, recomandări, contracte etc.) care să ateste pregătirea/calificarea în domeniul de activitate căruia îi aparține ocupația și experiența profesională recentă (implicarea/angajarea în activități profesionale specifice domeniului în speță pe o perioadă de minimum 3 ani anterior datei la care a efectuat verificarea profesională a documentației aferente SO);

— avizatorul — asociație profesională/instituție de reglementare/instituție de profil — entitate juridică va atașa avizului emis, în fotocopie, documente justificative (act constitutiv, act de reglementare privind organizarea și funcționarea, după caz) care să ateste apartenența la domeniul de activitate în cadrul căruia este încadrată ocupația;

— comitetul sectorial — va prezenta, în original, rapoartele de verificare și validare sectoriale, împreună cu fotocopiile ale documentelor justificative ale verificatorilor sectoriali (CV în format Europass, adeverințe, recomandări, contracte etc.) care să ateste pregătirea/calificarea în domeniul de activitate căruia îi aparține ocupația și experiența profesională recentă (implicarea/angajarea în activități profesionale specifice domeniului în speță pe o perioadă de minimum 3 ani anterior datei la care a efectuat verificarea sectorială a proiectului de SO).

Toate proiectele SO transmise Autorității Naționale pentru Calificări (ANC) în vederea verificării metodologice vor fi validate de comitetele sectoriale, înființate conform reglementărilor în vigoare.

În cazul în care nu există comitet sectorial înființat la nivelul sectorului de activitate căruia îi aparține ocupația pentru care este elaborat SO, verificarea și validarea sectorială vor fi asumate de către Asociația Națională a Comitetele Sectoriale din România (în baza protocolului de colaborare încheiat cu ANC) împreună cu un comitet sectorial, înființat în conformitate cu reglementările în vigoare, care poate implica verificatori sectoriali cu pregătirea și experiența profesională precizate anterior.

4. Elaborarea, verificarea profesională, avizarea, verificarea și validarea sectorială și aprobarea unui standard ocupațional

4.1. Etapele elaborării SO

4.1.1. Identificarea activităților specifice unei ocupații, sarcinile și responsabilitățile postului, în conformitate cu cerințele pieței muncii; acestea vor face obiectul listei sarcinilor și a responsabilităților care va fi atașată documentației aferente SO.

Se vor lua în considerare și normele și standardele europene/internaționale din domeniul vizat.

Activitățile specifice ocupației cuprinse în secțiunea A pct. 3 subpct. 3.1, precum și lista sarcinilor și responsabilităților se verifică profesional de un specialist desemnat de către o asociație profesională, companie de profil etc., care trebuie să facă dovada pregătirii și experienței profesionale în domeniul de activitate din care face parte ocupația pentru care este elaborat SO, conform precizărilor de la capitolul anterior.

4.1.2. Identificarea competențelor și a deprinderilor comune și altor ocupații. Se stabilesc pe baza activităților specifice identificate de către specialiști.

Lista se completează și cu alte competențe profesionale, considerate de specialiștii inițiatori necesare pentru practicarea cu succes a ocupației vizate.

Trebuie avut în vedere faptul că denumirile competențelor vor fi înscrise în suplimentul descriptiv al certificatelor, prin urmare, exprimarea lor trebuie să fie concisă, clară și relevantă.

Competențele și deprinderile, astfel stabilite (lista competențelor și deprinderilor specifice), în acord cu cerințele pieței muncii, sunt verificate profesional de specialistul vericator. În cadrul SO, la secțiunea A pct. 3 subpct. 3.2 se vor scrie competențele în forma lor finală.

4.1.3. Se continuă cu completarea următoarelor capitole din standard, în conformitate cu cerințele fiecărei secțiuni în parte.

4.1.4. Documentația completă este înaintată de către inițiator unei asociații profesionale/instituții de reglementare/instituții de profil în vederea analizării, avizării și asumării coerenței și corectitudinii datelor prezentate.

4.1.5. Ulterior obținerii acestui aviz, întreaga documentație va fi înaintată de către inițiator Autorității Naționale pentru Calificări, în vederea verificării metodologice, care o va transmite împreună cu fișa de observații (dacă este cazul) comitetului sectorial de profil, responsabil de verificarea și validarea sectorială a SO.

În cazul în care comitetul sectorial propune modificări sau completări la nivelul standardului (cu respectarea reglementărilor în vigoare și a cerințelor pieței muncii), se va relua procesul de elaborare, necesitând implicarea vericatorului profesional și a avizatorului în revizuirea documentației.

Pentru asigurarea coerenței între educație și formare profesională și exercitarea profesiei, în procesul de verificare/validare sectorială, comitetele sectoriale vor verifica corelarea conținutului SO cu cerințele/condițiile impuse prin procedura de introducere a ocupației în COR:

- atribuții și responsabilități;
- cerințe pentru exercitarea ocupației;
- cerințe referitoare la formarea profesională;
- nivelul de instruire solicitat pentru practicarea ocupației;
- tipul actului de calificare solicitat pentru practicarea ocupației;
- specializarea obținută prin actul de calificare, conform legislației în vigoare;
- dinamica meseriei pe piața muncii; meserii înrudite din COR.

Conform documentelor internaționale, între codul COR aferent unei ocupații și nivelul de calificare (conform CNC/CEC) specific acesteia există o strânsă corespondență, de care semnarii unui SO trebuie să țină cont și să o respecte.

Comitetul sectorial are obligația de a transmite către ANC documentația completă aferentă proiectului de SO, în termen de 10 zile lucrătoare de la data validării, în vederea analizării, avizării și aprobării.

4.1.6. Standardul validat de un comitet sectorial este supus verificării și aprobării de către ANC, iar în baza deciziei de aprobare, emisă de președintele instituției, este publicat pe site-ul ANC.

Proiectele de SO care nu respectă prevederile prezentei metodologii în ceea ce privește procesul de elaborare nu vor fi analizate în vederea aprobării.

Toate observațiile și propunerile de modificare/completare vor face obiectul unei adrese de observații transmise de către ANC inițiatorului, cu informarea celorlalți semnari.

4.2. Completarea SO

SECȚIUNEA A — CERINȚELE PIEȚEI MUNCII

1. Denumirea ocupației și codul COR

Pentru completarea conformă se verifică:

- denumirea ocupației și codul de identificare al acesteia;
- grupa de bază din COR în care este prevăzută ocupația;
- sarcinile specifice grupei de bază (COR, ISCO 08).

2. Denumirea tradusă a ocupației

Se completează cu denumirea ocupației în limba engleză.

3. Activități și competențe

3.1. Se completează cu activitățile specifice fiecărei ocupații, identificate de către specialiști, inclusiv prin consultarea prevederilor analizei ocupaționale/documentației întocmite la introducerea ocupației în COR.

3.2. Se trec toate competențele stabilite, identificate conform etapelor descrise anterior.

Standardele ocupaționale descriu competențele pe baza activităților specifice identificate printr-o analiză ocupațională.

În cazul în care nu sunt disponibile informații referitoare la atribuțiile, sarcinile, activitățile specifice ocupației se va realiza o analiză ocupațională în cadrul căreia se identifică și se stabilesc activitățile specifice acesteia, în conformitate cu cerințele actuale ale pieței muncii.

Un set de activități cu caracteristici comune, care conduc la un rezultat concret (produs/serviciu), reprezintă o activitate importantă ce definește o competență.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții constând în valori și atitudini, pentru rezolvarea cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională ori personală în condiții de eficacitate și eficiență.

Pentru completarea conformă se verifică:

- conformitatea activităților specifice ocupației;
- definirea competențelor pe baza activităților specifice ocupației pentru care se elaborează SO;
- existența unor competențe comune cu cele ale ocupației/ ocupațiilor identificate în cadrul pct. 5;
- corespondența/corelarea competențelor cu lista de sarcini și responsabilități avizată de vericatorul profesional: activități specifice, atribuții și responsabilități, cerințele pentru exercitarea ocupației, cerințele referitoare la formarea profesională, nivelul de instruire solicitat pentru practicarea ocupației, tipul actului de calificare solicitat pentru practicarea ocupației, conform legislației în vigoare, dinamica meseriei pe piața muncii, meserii înrudite din COR.

4. Niveluri de calificare

4.1. Nivelul de calificare conform Cadrului național al calificărilor (CNC)

Nivelul de calificare se stabilește, în conformitate cu descriptorii de nivel descriși în Cadrul național al calificărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 918/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru completarea conformă se verifică:

- dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare;
- corespondența calificării/ocupației cu o calificare din Nomenclatorul calificărilor pentru care se pot organiza programe finalizate cu certificate de calificare (identificare nivel de calificare, anterior intrării în vigoare a Hotărârii Guvernului

nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare);

— prevederile Ordinului ministrului educației naționale și al ministrului delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică nr. 3.973/2014 privind echivalarea nivelurilor de calificare obținute prin sistemul național de învățământ și formarea profesională a adulților, anterior momentului intrării în vigoare a Cadrului național al calificărilor, cu nivelurile de calificare stabilite prin Cadrul național al calificărilor.

4.2. Nivelul de referință conform Cadrului european al calificărilor (EQF)

Relaționarea nivelurilor de calificare descrise în CNC cu nivelurile de calificare descrise în EQF este realizată în raport de unu la unu.

Pentru completarea conformă se verifică:

— dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare.

4.3. Nivelul educațional corespondent, conform ISCED — 2011 (cod program educațional)

Se stabilește în conformitate cu nivelurile de educație cuprinse în Clasificarea internațională standard a educației — ISCED — 2011.

Pentru completarea conformă se verifică:

— prevederile ISCED 2011 — descriere nivel de educație.

5. Acces la altă/alte ocupație/ocupații cuprinsă/cuprinse în COR

Acces la ocupație/ocupații de același nivel de calificare, conform CNC, pe bază de experiență/recunoaștere de competențe

Vor fi identificate și precizate ocupații de același nivel de calificare, conform CNC, în cazul în care este necesară parcurgerea unui program de formare teoretică și practică sau experiență dovedită de lucru (acestea pot conduce la evaluarea competențelor dobândite pe cale nonformală și informală).

Pentru completarea conformă se verifică:

— existența ocupației/ocupațiilor în COR (denumire și cod COR corecte);

— grupa de bază a ocupației/ocupațiilor identificate, comună cu cea a ocupației pentru care se elaborează SO;

— existența SO pentru ocupația/ocupațiile identificată/identificate (nivel de calificare, competențe comune cu cele prevăzute în SO);

— corespondența ocupației/ocupațiilor identificate cu o calificare din Nomenclatorul calificărilor pentru care se pot organiza programe finalizate cu certificate de calificare (identificare nivel de calificare, anterior intrării în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare);

— existența ocupației/ocupațiilor și competențelor aferente în ESCO (pentru identificarea competențelor comune cu cele specifice ocupației pentru care se elaborează SO).

6. Informații suplimentare (dacă este cazul)

Sunt prezentate, dacă este cazul, informații referitoare la descrierea ocupației/profilul ocupațional etc.).

Pentru completarea conformă se verifică:

— existența unor reglementări specifice privind cerințele de formare/condițiile de exercitare a ocupației pentru care se elaborează SO (dacă este cazul).

SECȚIUNEA B — CERINȚE PENTRU EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ

1. Informații despre programul de educație și formare profesională

1.1. Cerințe specifice de acces la program

1.1.1. Competențe și deprinderi necesare accesului la program

Se listează competențele și deprinderile minime necesare participării la programul de formare — condițiile de acces (dacă este cazul).

Pentru completarea conformă se verifică:

— existența unor reglementări specifice privind cerințele de formare/condițiile de exercitare a ocupației (vezi prevederile documentației elaborate la momentul introducerii ocupației în COR și prevederile Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare);

— identificarea necesității realizării unei testări inițiale de către furnizorul de formare profesională pentru verificarea deținerii anumitor competențe și deprinderi necesare accesului la programul de instruire (dacă este cazul).

1.1.2. Condiții minime de acces la program, raportate la nivelul de studii

Se bifează corespunzător nivelului minim de studii necesare admiterii la programul de formare.

Pentru completarea conformă se verifică:

— dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare.

1.1.3. Alte studii necesare

Se precizează, dacă este cazul, alte programe de educație și formare profesională (de exemplu, program de calificare necesar accesului la un program de formare profesională).

Pentru completarea conformă se verifică:

— existența unor reglementări specifice privind cerințele de formare/condițiile de exercitare a ocupației (dacă este cazul).

1.1.4. Cerințe speciale

Se precizează, dacă este cazul, cerințe legislative impuse la pregătirea și practicarea ocupației (de exemplu, cerințe legate de starea de sănătate, lucru la înălțime etc.).

Pentru completarea conformă se verifică:

— existența unor reglementări specifice privind cerințele de formare/condițiile de exercitare a ocupației pentru care se elaborează SO (dacă este cazul).

2. Descrierea programului de educație și formare profesională

2.1. Durata totală

Se precizează numărul total de ore ale programului de educație și formare profesională, din care numărul de ore pentru pregătirea teoretică și numărul de ore pentru pregătirea practică.

Durata minimă a programului de formare se stabilește în funcție de tipul programului, nivelul de calificare, în condițiile legii, astfel:

Nivel de calificare	Număr total de ore	Numărul de ore de pregătire teoretică	Numărul de ore de pregătire practică
1	180	60	90—120 ¹
2	360	120	240
3	720	240	480
4	1.080	360	720
5	1.440	480	960

¹ Valabil la momentul reglementării nivelului 1 de calificare, conform Cadrului național al calificărilor.

Pentru completarea conformă se verifică:

— dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Ordinului ministrului muncii, solidarității sociale și familiei și al ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 353/5.202/2003 pentru aprobarea Metodologiei de autorizare a furnizorilor de formare profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Ordinului ministrului educației naționale și al ministrului delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică nr. 3.973/2014 privind echivalarea nivelurilor de calificare obținute prin sistemul național de învățământ și formarea profesională a adulților, anterior momentului intrării în vigoare a Cadrului național al calificărilor, cu nivelurile de calificare stabilite prin Cadrul național al calificărilor.

2.2. Planul de pregătire

Se verifică corespondența dintre competențele stabilite în cadrul secțiunii A pct. 3.2 și cele prevăzute în cadrul planului de pregătire și relevanța modulelor pentru dobândirea acestor competențe.

2.3. Programă de pregătire teoretică și practică

Se verifică completarea conformă a Programei de pregătire teoretică și practică, precum și relațiile logice dintre informațiile subsumate fiecărui modul.

2.4. Echipamente/utilaje/programe software etc. necesare pregătirii teoretice și practice

Pentru completarea conformă se verifică:

— corespondența cu competențele specifice identificate (instruirea este livrată/sușinută cu mijloace/echipamente/programe soft specifice ocupației).

2.5. Cerințe privind nivelul minim de calificare și experiență profesională pentru formatori și instructori/preparatori formare

Pentru completarea conformă se verifică:

— existența cerințelor privind certificarea de formator/instructor/preparator formare în acord cu reglementările în vigoare;

— existența cerințelor privind stabilirea unui nivel minim de experiență în domeniu;

— existența cerințelor altor certificări (dacă este cazul).

2.6. Cerințe privind nivelul minim de calificare și experiență profesională pentru evaluatorii de competențe profesionale

Pentru completarea conformă se verifică:

— existența cerințelor privind certificarea de evaluator în acord cu reglementările în vigoare;

— existența cerințelor privind stabilirea unui nivel minim de experiență în domeniu;

— existența cerințelor altor certificări (dacă este cazul).

3. Informații referitoare la procesul de elaborare, verificare, validare, avizare și aprobare a SO

Se completează conform cerințelor menționate în standard.

3.1. Realizare

Inițiatorii/Autorii SO trebuie să facă dovada pregătirii profesionale și a experienței recente în domeniu prin transmiterea documentelor doveditoare (curriculum vitae, copii ale actelor de studii/copii ale actelor care atestă experiența profesională în domeniu etc.).

Pentru completarea conformă se verifică:

— existența documentelor care atestă pregătirea/ experiența în domeniu a inițiatorului.

3.2. Verificare profesională

Pentru completarea conformă se verifică:

— existența listei sarcinilor și a responsabilităților și a listei competențelor și deprinderilor specifice, asumate prin semnătură de verificatorul profesional;

— existența documentelor care atestă pregătirea și experiența în domeniu a verificatorului profesional (CV, recomandări, documentele aferente CV-ului care justifică activitatea).

3.3. Avizarea SO de către o asociație profesională/instituție de reglementare/instituție de profil

Pentru completarea conformă se verifică:

— existența avizului atașat documentației;

— existența protocoalelor încheiate de ANC cu instituțiile de reglementare conform cărora acestea au dreptul exclusiv să avizeze standardele pentru ocupațiile din domeniul specific de activitate pentru ocupații reglementate;

— existența documentelor justificative (act constitutiv, act de reglementare privind organizarea și funcționarea, după caz) care să ateste apartenența la domeniul de activitate în cadrul căruia este încadrată ocupația.

3.4. Validarea documentației. Validarea SO de către comitetul sectorial (CS) de profil

Ulterior verificării sectoriale, realizate în conformitate cu prevederile prezentei metodologii, la nivelul comitetului sectorial de profil se întrunește comisia de validare, care, în baza raportului de validare metodologică transmis de ANC și a rapoartelor de verificare sectorială, elaborează raportul de validare sectorială, asumat prin semnătură de președintele CS.

Întreaga documentație aferentă SO validat, respectiv rapoartele rezultate în urma verificărilor profesionale, avizele instituțiilor de reglementare/profil/asociațiilor profesionale (după caz), raportul de validare sectorială, listele de sarcini și competențe, documentele doveditoare ale pregătirii și experienței specialiștilor implicați în procesul de elaborare a SO, va fi înaintată către Autoritatea Națională pentru Calificări, în vederea analizării și aprobării.

3.5. Aprobare. Instrucțiuni privind gestionarea și publicarea SO

Standardele ocupaționale, înaintate Autorității Naționale pentru Calificări, sunt analizate și verificate în cadrul compartimentului de specialitate (la nivelul căruia sunt întocmite fișele sintetice de analiză) și, dacă sunt respectate prevederile prezentei metodologii, sunt ulterior transmise spre aprobare, prin dispoziția președintelui ANC.

Standardele ocupaționale astfel aprobate vor fi completate cu numărul și data deciziei de aprobare și înregistrate în Registrul standardelor, gestionat la nivelul compartimentului de specialitate și publicate pe site-ul oficial al ANC.

La momentul intrării în vigoare a prezentei metodologii, toate standardele aprobate conform acesteia vor primi o pagină de gardă, în care vor fi precizate: numărul de înregistrare din Registrul standarde (care va fi acordat la data emiterii deciziei de aprobare), denumirea SO, codul COR, denumirea inițiatorului/inițiatorilor, denumirea verificatorului profesional, denumirea avizatorului, denumirea comitetului sectorial care și-a asumat validarea sectorială.

MODEL DE STANDARD OCUPAȚIONAL**SECȚIUNEA A — CERINȚELE PIETEI MUNCII**

1. Denumirea ocupației și codul COR

2. Denumirea tradusă a ocupației (En):

3. Activități și competențe

3.1. Activități specifice ocupației

3.2. Competențe

4. Niveluri de calificare:

4.1. Nivelul de calificare conform Cadrului național al calificărilor (CNC)

4.2. Nivelul de referință conform Cadrului european al calificărilor (EQF)

4.3. Nivelul educațional corespondent, conform ISCED — 2011 (cod program educațional)

5. Acces la altă/alte ocupație/ocupații cuprinsă/cuprinse în COR

Acces la ocupație/ocupații de același nivel de calificare, conform CNC, pe bază de experiență/recunoaștere de competențe

6. Informații suplimentare

SECȚIUNEA B — CERINȚE PENTRU EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ

1. Informații despre programul de educație și formare profesională

1.1. Cerințe specifice de acces la program

1.1.1. Competențe și deprinderi necesare accesului la program

--

1.1.2. Condiții minime de acces la program, raportate la nivelul de studii

Niveluri de studii:

- Învățământ primar
- Învățământ gimnazial
- Învățământ general obligatoriu
- Învățământ profesional prin școli profesionale
- Învățământ liceal, fără diplomă de bacalaureat
- Învățământ liceal, cu diplomă de bacalaureat
- Învățământ postliceal
- Învățământ superior cu diplomă de licență
- Învățământ superior cu diplomă de master

1.1.3. Alte studii necesare

--

1.1.4. Cerințe speciale

--

2. Descrierea programului de educație și formare profesională

2.1. Durata totală, nr. ore

--

din care:

—

--

teorie

—

--

practică

2.2. Planul de pregătire (anexa nr. 1 la prezentul standard ocupațional)

2.3. Programa de pregătire teoretică și practică (anexa nr. 2 la prezentul standard ocupațional)

2.4. Echipamente/utilaje/programe software etc. necesare pregătirii teoretice și practice

--

2.5. Cerințe privind nivelul minim de calificare și experiență profesională pentru formatori și instructori/preparatori formare

--

2.6. Cerințe privind nivelul minim de calificare și experiență profesională pentru evaluatorii de competențe profesionale

--

3. Informații referitoare la procesul de elaborare, verificare, validare, avizare și aprobare a standardului ocupațional

3.1. Realizare:
 Inițiator/Autori
 Instituția/Instituțiile/Persoane interesate .....

Data elaborării .....

3.2. Verificare profesională:
 Specialist/Instituția de profil .....

Data verificării .....

3.3. Avizare:
 Asociație profesională/Instituție de reglementare/Instituție de profil .....

Data avizării .....

3.4. Validare documentație:
 Comitet sectorial/semnatari .....

Data validării .....

3.5. Aprobare:
 Autoritatea Națională pentru Calificări, conform Deciziei nr. .... din data .....

ANEXA Nr. 1

la standardul ocupațional

PLAN DE PREGĂTIRE

Nr. crt.	Competența dobândită	Modul	Număr de ore de teorie	Număr de ore de practică
1				
2				
....				
...n				
	Total ore			
	Total general			

ANEXA Nr. 2

la standardul ocupațional

PROGRAMA DE PREGĂTIRE
TEORETICĂ ȘI PRACTICĂ

Nr. crt.	Modul	Disciplină	Conținut tematic	Metode/ Forme de desfășurare	Mijloace de instruire, materiale de învățare	Criterii de evaluare	Nr. ore	
							Teorie	Practică
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1.	1.1.		Teorie				
				Practică				
				Teorie				
				Practică				
		1.2.		Teorie				
				Practică				
2	2.	2.1.		Teorie				
				Practică				
				Teorie				
				Practică				
				Teorie				
				Practică				
.....	.....			Teorie				
				Practică				
				Teorie				
				Practică				

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 22

din 19 martie 2018

Dosar nr. 3.117/1/2017

Iulia Cristina Tarcea	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Rodica Dorin	— pentru președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Rodica Susanu	— judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Paraschiv	— judecător la Secția I civilă
Andreea Liana Constanda	— judecător la Secția I civilă
Aurelia Rusu	— judecător la Secția I civilă
Paulina Lucia Brehar	— judecător la Secția a II-a civilă
Veronica Magdalena Dănăilă	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Claudia Marcela Canacheu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mariana Constantinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cezar Hîncu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Eugenia Ion	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, învestit cu soluționarea Dosarului nr. 3.117/1/2017, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Elena Adriana Stamatescu, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 88/87/2017, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „*interpretarea dispozițiilor art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările*

și completările ulterioare (Legea nr. 303/2004), în sensul de a se stabili dacă data pensionării reprezintă data eliberării din funcție prin pensionare ori data stabilirii drepturilor de pensie prin decizia privind acordarea pensiei de serviciu în baza art. 82 din Legea nr. 303/2004”.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 23 octombrie 2017, în Dosarul nr. 88/87/2017, aflat pe rolul acestei instanțe, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept menționată.

2. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 13 noiembrie 2017 cu nr. 3.117/1/2017, termenul pentru soluționarea dosarului fiind stabilit la 19 martie 2018.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

3. Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare Art. 65. — „(1) Judecătorii și procurorii sunt eliberați din funcție în următoarele cazuri: (...) b) pensionare, potrivit legii; (...) (2) Eliberarea din funcție a judecătorilor și procurorilor se dispune prin decret al Președintelui României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. (...)”

Art. 82. — „(1) Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcția de judecător ori procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi se pot pensiona la cerere și pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația de încadrare brută lunară sau de salariul de bază brut lunar, după caz, și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.

(2) Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi se pot pensiona la cerere înainte de împlinirea vârstei de

60 de ani și beneficiază de pensia prevăzută la alin. (1), dacă au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi. La calcularea acestei vechimi se iau în considerare și perioadele în care judecătorul, procurorul, magistratul-asistent sau personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și judecătorul, procurorul financiar și consilierul de conturi la secția jurisdicțională a Curții de Conturi a exercitat profesia de avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, consilier juridic sau jurisconsult. (...)

(8) Pensia prevăzută de prezentul articol are regimul juridic al unei pensii pentru limită de vârstă.”

Art. 85. — „(...) (2) Pensile de serviciu ale judecătorilor și procurorilor, precum și pensiile de urmaș prevăzute la art. 84 se actualizează ori de câte ori se majorează indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie de serviciu mai mică, judecătorul sau procurorul își poate păstra pensia aflată în plată.

(3) Cererile de pensionare formulate de judecătorii și procurorii în activitate pentru acordarea pensiei de serviciu prevăzute de prezenta lege se depun la casa teritorială de pensii competentă. Plata pensiei se face de la data prevăzută în decretul Președintelui României ca fiind cea a eliberării din funcție sau, în cazul lipsei unei astfel de date, de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a decretului Președintelui României de eliberare din funcție.”

4. Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 263/2010*)

Art. 107. — „(...) (3) Pensia poate fi recalculată prin adăugarea veniturilor și/sau a stagiilor de cotizare, perioadelor asimilate stagiilor de cotizare prevăzute de lege și prin valorificarea altor documente de natură să conducă la modificarea drepturilor de pensie, nevalorificate la stabilirea acesteia.

(4) Pensionarii pentru limită de vârstă care, după data înscrierii la pensie, realizează stagiul de cotizare, pot solicita recalcularea pensiei, în condițiile legii.

(5) Sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (3) și (4) se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată solicitarea.”

III. Expunerea succintă a procesului

5. Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul X, în contradicție cu intimata Casa Județeană de Pensii Teleorman, a solicitat obligarea părții la calcularea pensiei de serviciu având ca bază de calcul venitul brut realizat în ultima lună de activitate.

6. Prin Sentința civilă nr. xxx din 30 martie 2017, Tribunalul Teleorman a admis acțiunea. Împotriva acestei sentințe a declarat apel intimata, solicitând schimbarea sentinței apelate în sensul respingerii cererii de chemare în judecată, ca neîntemeiată. În motivarea cererii de apel a arătat, în esență, că față de prevederile art. 23 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, și ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, referitoare la pensiile de serviciu și la acordarea indemnizațiilor pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005 (*Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005*), ale art. 107 din Legea nr. 263/2010 și ale art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, pensiile de serviciu pot fi recalculate (prin valorificarea unor stagii de cotizare suplimentare) sau actualizate, însă modificarea bazei de calcul

al pensiei nu poate fi considerată recalculare sau actualizare. Baza de calcul utilizată la stabilirea drepturilor de pensie este cea existentă la data pensionării, care reprezintă data stabilirii inițiale a drepturilor de pensie

7. Intimatul a avut calitatea de judecător la Judecătoria Turnu Măgurele, fiind eliberat din funcție ca urmare a pensionării, prin decret emis de Președintele României, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, la data de 7 octombrie 2016.

8. La data de 6 octombrie 2014, la cererea intimatului, s-a emis Decizia nr. xxxxxx privind acordarea pensiei de serviciu în baza art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, stabilindu-se o pensie de serviciu în cuantum de 8.243 lei (avându-se în vedere o bază de calcul de 10.304 lei), începând cu data de 19 septembrie 2014. Rubrica „*Plata drepturilor se va face începând cu data*” din decizie nu a fost completată. Această decizie a fost revizuită ulterior, prin deciziile nr. xxxxxx din 18 decembrie 2014 (s-a corectat prenumele) și nr. xxxxxx din 14 septembrie 2016 (s-a corectat vechimea în funcția de avocat).

9. După eliberarea din funcție, la cererea intimatului, s-a emis Decizia nr. xxxxxx din 25 octombrie 2016 privind recalcularea pensiei de serviciu în baza art. 82 alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 303/2004, prin care a fost stabilită, începând cu data de 7 octombrie 2016, o pensie de serviciu în cuantum de 8.450 lei, baza de calcul utilizată fiind aceeași — 10.304 lei, majorarea pensiei fiind determinată de aplicarea procentului de majorare de 2% conform art. 82 alin. (4) din Legea nr. 303/2004, plata drepturilor urmând a se face începând cu data de 1 noiembrie 2016.

10. Împotriva acestei decizii a formulat contestație intimatul, solicitând utilizarea la calcularea pensiei a unei baze de calcul de 11.113 lei (reprezentând salariul de bază brut lunar și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării), conform art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004. Contestația nu a fost soluționată până în prezent.

11. Decizia de stabilire a pensiei de serviciu, revizuită (modificată), nu a fost pusă în plată în perioada 19 septembrie 2014 — 7 octombrie 2016, în care intimatul a avut calitatea de judecător.

12. În ședința publică din 23 octombrie 2017, din oficiu, instanța de apel a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă.

13. Prin încheierea de la această dată s-a dispus și suspendarea judecării cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 520 din Codul de procedură civilă.

IV. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

14. Prin Încheierea pronunțată la 23 octombrie 2017, Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a constatat admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, determinată de:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă instanță — în speță fiind vorba de un litigiu în materia asigurărilor sociale, soluționat în primă instanță de tribunal, împotriva sentinței pronunțate fiind exercitată calea de atac a apelului, cauza nefiind susceptibilă de recurs;

— existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei — intimatul-reclamant a solicitat obligarea apelantei-pârte la calcularea pensiei de serviciu având ca bază de calcul venitul brut realizat în ultima lună de activitate anterioară eliberării din funcție prin pensionare, în condițiile în care pârta a calculat pensia de serviciu având ca bază de calcul venitul brut realizat în ultima lună de activitate anterioară datei stabilirii drepturilor de pensie prin decizie nepusă în plată, respectiv cu aproximativ 2 ani anterior eliberării din funcție. Interpretarea dispozițiilor art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, în sensul de a se stabili dacă data pensionării reprezintă data eliberării din funcție prin pensionare ori data stabilirii drepturilor de pensie prin decizia privind acordarea pensiei de serviciu în baza art. 82 din Legea nr. 303/2004, este

relevantă în ceea ce privește verificarea corectitudinii modului de calcul al pensiei intimatului;

— problema de drept care face obiectul sesizării este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare. Mecanismul pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept răspunde intenției legiuitorului de a preveni practica neunitară a instanțelor de judecată în materie. Curtea apreciază că nu există un număr semnificativ de hotărâri judecătorești care să fi soluționat diferit, în mod constant, această chestiune; de asemenea, a constatat că litigiile care privesc interpretarea prevederilor art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 s-au născut ca urmare a practicii caselor teritoriale de pensii fundamentate pe clarificările/precizările comunicate de Casa Națională de Pensii Publice în ultima perioadă, pe fondul existenței mai multor decizii de pensii de serviciu nepuse în plată perioade mari de timp.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

15. Părțile nu au fost prezente la termenul la care curtea de apel a considerat oportună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

16. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, părțile nu și-au exprimat punctul de vedere asupra chestiunii de drept.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

17. Completul de judecată investit cu soluționarea apelului în Dosarul nr. 88/87/2017 a apreciat că dreptul magistraților de a beneficia de pensie de serviciu este reglementat prin Legea nr. 303/2004. Această lege, precum și Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005 stabilesc condițiile pentru acordarea pensiei de serviciu, modul de calcul al cuantumului acesteia și situațiile în care cuantumul pensiei de serviciu poate fi modificat.

18. Dispozițiile speciale reglementează două mecanisme în baza cărora pot fi modificate elementele avute în vedere la stabilirea pensiei de serviciu: actualizarea și recalcularea.

19. Actualizarea, reglementată de art. 85 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, reprezintă majorarea bazei de calcul ori de câte ori se majorează indemnizația brută lunară a unui judecător ori procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime.

20. Recalcularea, reglementată de art. 23 din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005, reprezintă adăugarea stagiilor de cotizare nevalorificate la stabilirea pensiei. Art. 23 anterior menționat face referire la prevederile art. 95 și art. 169 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, abrogate prin Legea nr. 263/2010, astfel încât, pentru a defini recalcularea, este necesară raportarea la prevederile art. 107 din Legea nr. 263/2010.

21. Casele teritoriale de pensii susțin că o cerere de recalculare, respectiv de adăugare a stagiilor de cotizare (a perioadelor de timp pentru care s-au datorat contribuții de asigurări sociale) nu echivalează cu o cerere de modificare a bazei de calcul al pensiei de serviciu, astfel încât singura modalitate de modificare a bazei de calcul este actualizarea. Prin urmare, odată stabilite drepturile de pensie, prin decizie privind acordarea pensiei de serviciu, baza de calcul nu poate fi modificată decât în urma actualizării, orice cerere de calculare a pensiei prin utilizarea altei baze de calcul urmând a fi respinsă.

22. Această opinie este nelegală, întrucât este fundamentată pe premisa greșită că emiterea deciziei de stabilire a drepturilor de pensie de serviciu este echivalentă cu pensionarea/dobândirea calității de pensionar de către magistrat. În sprijinul

acestei susțineri se reține că, la solicitarea magistraților, casele teritoriale de pensii au obligația de a emite decizii privind acordarea pensiei de serviciu în baza Legii nr. 303/2004 și de a calcula cuantumul pensiei, conform art. 82 alin. (1) din același act normativ, utilizând ca bază de calcul venitul din ultima lună de activitate, indicat în adeverința-tip întocmită de ultima unitate angajatoare. În deciziile privind acordarea pensiei de serviciu se indică data stabilirii drepturilor de pensie, rubrica privind data la care se va face plata rămânând necompletată, față de prevederile art. 85 alin. (3) din Legea nr. 303/2004. Dacă magistratul decide să continue activitatea și să nu solicite eliberarea din funcție prin pensionare, între data stabilirii drepturilor de pensie prin decizie emisă de casa teritorială de pensii și data eliberării din funcție prin pensionare, pot avea loc modificări ale cuantumului indemnizației de încadrare brută lunară sau ale salariului de bază brut lunar (bazei de calcul al pensiei de serviciu), în sensul majorării, respectiv micșorării (în cazul în care, de exemplu, magistratul nu mai îndeplinește o funcție de conducere).

23. Decizia privind acordarea pensiei de serviciu nu produce însă efecte juridice, în lipsa unei hotărâri a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii de propunere a eliberării din funcție prin pensionare a magistratului. Cu alte cuvinte, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii verifică dacă magistratul îndeplinește condițiile pentru a beneficia de pensie de serviciu și, în cazul îndeplinirii condițiilor, propune Președintelui României eliberarea din funcție prin pensionare. În consecință, decizia emisă de casa teritorială de pensii nu conferă magistratului statutul de pensionar. În acest sens este și Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 859/2017, prin care s-a respins cererea de eliberare din funcție, prin pensionare, a unui magistrat, reținându-se că acesta nu îndeplinește condițiile pentru a beneficia de pensia de serviciu, în condițiile în care drepturile de pensie de serviciu ale magistratului fuseseră anterior stabilite, prin decizie a casei teritoriale de pensii.

24. Prin urmare, calitatea de pensionar se dobândește la data indicată prin decret al Președintelui României privind eliberarea din funcție a magistratului, iar nu la data stabilirii drepturilor de pensie prin decizie privind acordarea pensiei de serviciu, astfel încât data pensionării nu poate fi decât data eliberării din funcție prin pensionare, pensia de serviciu urmând a fi calculată prin raportare la indemnizația de încadrare brută lunară sau la salariul de bază brut lunar, după caz, incluzându-se și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data eliberării din funcție prin pensionare.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

25. Jurisprudența Curții de Apel București — instanța de trimitere a comunicat următoarele:

Opinia unanimă a judecătorilor Secției a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a Curții este că data pensionării este data eliberării din funcție prin pensionare, potrivit dispozițiilor art. 82 alin. (1) și art. 85 alin. (3) din Legea nr. 303/2004. Decizia privind acordarea pensiei de serviciu emisă de casele teritoriale de pensii nu produce efecte juridice în lipsa unei hotărâri a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii de propunere a eliberării din funcție prin pensionare a magistratului. Plenul verifică dacă acesta îndeplinește condițiile pentru a beneficia de pensie de serviciu și, în caz afirmativ, propune Președintelui României eliberarea din funcție prin pensionare. În consecință, decizia emisă de casa teritorială de pensii nu conferă magistratului statutul de pensionar.

S-au atașat Decizia nr. 6.193/R din 3 noiembrie 2009 a Secției a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a Curții de Apel București și Sentința nr. 4.902 din 15 mai 2013 pronunțată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, definitivă prin nerecurare.

Jurisprudența celorlalte instanțe din țară

26. Curtea de Apel Bacău a comunicat că opinia judecătorilor Secției I civile este în sensul că data pensionării magistratului este data stabilirii drepturilor de pensie prin decizia privind

acordarea pensiei de serviciu în baza art. 82 din Legea nr. 303/2004. În ilustrarea acestei opinii a fost atașată Decizia nr. 936 din 21 septembrie 2016 a acestei secții, definitivă.

27. Curtea de Apel Brașov a comunicat punctul de vedere al magistraților Secției I civile, potrivit căruia, în interpretarea art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, data pensionării este data eliberării din funcție prin pensionare. În susținerea acestui punct de vedere s-au invocat prevederile art. 82 alin. (2) coroborate cu art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004. Nu s-a identificat jurisprudență relevantă.

28. Curtea de Apel Cluj a comunicat că a identificat un singur dosar soluționat definitiv, în care a fost analizată această problemă de drept, respectiv Decizia nr. 853/A din 27 iunie 2017 pronunțată de Secția a IV-a pentru litigiile de muncă și asigurări sociale, care a menținut Sentința nr. 1.766 din 19 decembrie 2016 a Tribunalului Sălaj — Secția civilă și prin care s-a reținut că abia de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a decretului de eliberare din funcție prin pensionare sunt îndeplinite condițiile acordării pensiei magistratului și eliberării din funcție, până la această dată el aflându-se în activitate. În considerentele acestei decizii s-a reținut că dispozițiile art. 85 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 prevăd că plata pensiei se face de la data prevăzută în decretul emis de Președintele României ca fiind cea a eliberării din funcție sau, în cazul lipsei unor asemenea date, de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a decretului de eliberare din funcție. De asemenea, s-a avut în vedere faptul că nu au relevanță dispozițiile Legii nr. 263/2010, care este un act normativ general, înlăturat de cel special — Legea nr. 303/2004.

Tribunalul Bistrița-Năsăud — Secția I civilă a pronunțat Sentința nr. 847 din 5 octombrie 2017, definitivă prin respingerea apelului prin Decizia nr. 262 din 9 martie 2018 pronunțată de Curtea de Apel Cluj — Secția a IV-a pentru litigiile de muncă și asigurări sociale, prin care s-a apreciat că reclamanta nu a dobândit calitatea de pensionar în anul 2009, când a obținut decizia de pensie, ci doar la data menționată în decretul de eliberare din funcție, întrucât foștilor judecători nu le sunt aplicabile dispozițiile generale din Legea nr. 263/2010, ci dispozițiile speciale din Legea nr. 303/2004.

29. Curtea de Apel Craiova a comunicat deciziile nr. 3.668 din 10 aprilie 2013, nr. 792 din 21 martie 2017 și nr. 7.100 din 11 iunie 2012 ale Secției I civile, prin care s-a reținut că dreptul la acordarea indemnizației de pensionare nu se naște, potrivit legii, decât la momentul încetării calității de magistrat, prin emiterea decretului prezidențial de eliberare din funcție, iar nu la data înscrisă în decizia de pensionare.

30. Curtea de Apel Iași a comunicat Decizia nr. 875 din 7 decembrie 2016 a Secției I civile litigiile de muncă și asigurări sociale, prin care s-a reținut că data pensionării nu poate fi decât data eliberării din funcție prin decret al Președintelui României.

31. Curtea de Apel Oradea a comunicat că practica la nivelul instanțelor din raza sa de competență este în sensul că data pensionării este data eliberării din funcție, emiterea unei decizii de către casa teritorială de pensii fiind doar o etapă a procedurii stabilite prin art. 65 din Legea nr. 303/2004 și prin Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005.

S-a atașat Sentința nr. 603/LMA din 14 decembrie 2016 a Tribunalului Satu Mare — Secția I civilă, definitivă prin Decizia nr. 323/Ap din 2 mai 2017 a Curții de Apel Oradea — Secția I civilă.

32. Curtea de Apel Pitești a comunicat că practica majoritară a instanțelor din raza sa de competență este în sensul că data pensionării este data eliberării din funcție prin pensionare, în acest sens fiind atașată Decizia nr. 382 din 24 februarie 2016 pronunțată de Secția I civilă. A fost identificată însă și o hotărâre judecătorească în sens contrar, potrivit căreia data pensionării reprezintă data stabilirii drepturilor de pensie prin decizia privind acordarea pensiei de serviciu în baza art. 82 din Legea nr. 303/2004 (Decizia nr. 1.675 din 23 iunie 2016 a Curții de Apel Pitești — Secția I civilă).

33. Curtea de Apel Ploiești a comunicat că opinia judecătorilor Secției I civile a Tribunalului Prahova și ai Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Dâmbovița este că data pensionării este data eliberării din funcție prin pensionare. Nu s-au identificat hotărâri judecătorești relevante.

34. Curtea de Apel Suceava a comunicat că opinia de principiu a judecătorilor Tribunalului Suceava și ai Secției I civile a Curții este că data pensionării este data eliberării din funcție prin decret al Președintelui României. S-au depus: Decizia nr. 825 din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Suceava — Secția I civilă, Sentința nr. 724 din 12 septembrie 2017 a Tribunalului Botoșani — Secția I civilă, aflată în apel.

35. Celelalte curți de apel nu au identificat practică judiciară în materie și nici nu au exprimat opinii teoretice.

36. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu s-a verificat și nici nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

37. În urma verificărilor efectuate se constată că instanța de contencios constituțional s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 82 și 85 din Legea nr. 303/2004 cu privire la alte aspecte decât cele vizate în prezenta cauză.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

38. Prin raportul întocmit, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea este inadmisibilă, chestiunea de drept neîndeplinind cerința nouității.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

39. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

Asupra admisibilității sesizării

40. În privința obiectului și a condițiilor sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, legiuitorul, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, instituie o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, condiții care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv:

1. existența unei cauze aflate în curs de judecată;
2. cauza să fie soluționată în ultimă instanță;

3. cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

4. ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

5. chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

41. Se constată că primele trei condiții sunt îndeplinite, întrucât cauza în care s-a ivit chestiunea de drept se află în curs de judecată la Curtea de Apel București, instanță ce a fost investită cu soluționarea unui apel într-un litigiu de asigurări sociale ce are ca obiect cererea reclamantului pensionar, fost judecător, prin care a solicitat obligarea părții Casa Județeană de Pensii Teleorman la calcularea pensiei de serviciu, având ca bază de calcul venitul brut realizat în ultima lună de activitate.

42. Astfel, Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale este legal investită cu soluționarea apelului declarat împotriva sentinței pronunțate de Tribunalul Teleorman într-un litigiu de asigurări sociale, de competența exclusivă, în primă instanță, a tribunalului, conform art. 153 din Legea nr. 263/2010; hotărârile pronunțate de tribunal sunt supuse numai apelului, potrivit art. 155 din aceeași lege. Așadar, în această pricină Curtea de

Apel București judecă în ultimă instanță și urmează să pronunțe o hotărâre judecătorească definitivă, nesupusă recursului.

43. În ceea ce privește celelalte condiții de admisibilitate, este de menționat că, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, făcându-se referire și la doctrină, s-a arătat constant că procedura reglementată de art. 519 din Codul de procedură civilă are în vedere o problemă de drept care să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte ori incidența unor principii generale ale dreptului al căror conținut sau a căror sferă de acțiune sunt discutabile, cu finalitatea împiedicării apariției unei jurisprudențe neunitare în materie (Decizia nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016).

44. Așadar, atunci când întrebarea adresată instanței supreme face referire la texte de lege sau la conținutul unui act normativ în vigoare, chestiunea de drept trebuie să decurgă din interpretarea unei anumite dispoziții legale.

45. În speță este îndeplinită și această condiție, ca de altfel și cea privind ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, dat fiind faptul că interpretarea art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, în sensul de a se stabili dacă data pensionării reprezintă data eliberării din funcție prin pensionare sau data stabilirii drepturilor de pensie prin decizia de acordare a pensiei de serviciu, este relevantă pentru a se verifica modul de calcul al pensiei respective.

46. Nu este însă îndeplinită cerința caracterului de noutate al chestiunii de drept.

47. Art. 519 din Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de „noutate” și nici nu oferă criteriile pentru conturarea caracterului de noutate. În aceste condiții, așa cum Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a decis în jurisprudența sa anterioară (deciziile nr. 1 din 17 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 9 aprilie 2014; nr. 3 și nr. 4 din 14 aprilie 2014, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014; nr. 6 din 23 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 691 din 22 septembrie 2014; nr. 13 din 8 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 13 iulie 2015; nr. 14 din 8 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 736 din 1 octombrie 2015; nr. 19 din 22 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 776 din 19 octombrie 2015), în lipsa unei definiții a „noutății” chestiunii de drept și a unor criterii de determinare a acesteia în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, rămâne atributul Înaltei Curți de Casație și Justiție, sesizată cu pronunțarea unei hotărâri prealabile, să hotărască dacă problema de drept a cărei dezlegare se solicită este nouă.

48. De asemenea, condiția necesară pentru declanșarea mecanismului procedural referitoare la existența unei chestiuni de drept noi este apreciată ca fiind distinctă de cea care impune ca asupra respectivei chestiuni Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și aceasta nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii, concluzie ce se desprinde din interpretarea gramaticală a art. 519 din Codul de procedură civilă.

49. Sesizarea instanței supreme ar fi justificată sub aspectul îndeplinirii elementului de noutate atunci când problema de drept nu a mai fost analizată în doctrină — în interpretarea unui act normativ mai vechi — ori decurge dintr-un act normativ intrat în vigoare recent sau relativ recent prin raportare la momentul sesizării. De asemenea, problema de drept poate fi considerată nouă prin faptul că nu a mai fost dedusă judecătii anterior.

50. Așadar, evaluarea noutății chestiunii de drept presupune, între altele, nu numai ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra acesteia și să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii aflat în curs de soluționare, dar și ca problema de drept să nu fi primit deja o anumită interpretare concretizată în

jurisprudență, astfel încât să fie, de fapt, susceptibilă a fi tranșată în cadrul unui recurs în interesul legii.

51. Concluzionând, condiția noutății unei chestiuni de drept nu poate fi apreciată ca fiind îndeplinită numai din perspectiva unei analize limitate doar la împrejurarea ca asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat printr-o altă hotărâre și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii aflat în curs de soluționare.

52. Deși în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (deciziile menționate în paragraful 47, Decizia nr. 36 din 7 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104 din 7 februarie 2017) s-a reținut că noutatea unei chestiuni de drept poate fi generată nu numai de o reglementare nou-intrată în vigoare, ci și de una veche, dacă realitățile sociale și economice justifică o reevaluare a modului de interpretare și aplicare a acesteia, totuși examinarea acestei condiții necesită, prin verificarea jurisprudenței recente, a se vedea dacă în procesul curent de aplicare a legii instanțele au dat o rezolvare chestiunii de drept sesizate de instanța de trimitere.

53. Pentru a se conchide asupra noutății chestiunii de drept, este necesar a se observa scopul legiferării acestei instituții procesuale a hotărârii prealabile ca mecanism de unificare a practicii, anume acela de a preîntâmpina apariția unei practici neunitare (control *a priori*), spre deosebire de mecanismul recursului în interesul legii, care are menirea de a înlătura o practică neunitară deja intervenită în practica instanțelor judecătorești (control *a posteriori*).

54. Un act normativ recent adoptat sau recent intrat în vigoare are, mai degrabă, un potențial de a conține probleme noi de drept care ar fi susceptibile a genera practică neunitară, decât un act normativ intrat în vigoare de mai mult timp. Cu toate acestea, nu se poate nega, *de plano*, doar pe baza criteriului vechimii, că un astfel de act normativ mai vechi nu poate genera chestiuni noi de drept, întrucât este posibil ca o instanță să fie chemată să se pronunțe pentru prima dată asupra respectivei probleme de drept, după cum sunt posibile modificări sau completări ulterioare, mai recente, ale actului normativ, care să ridice probleme de interpretare.

55. Prin urmare, noutatea unei chestiuni de drept poate fi generată nu numai de o reglementare nou-intrată în vigoare, ci și de una veche, cu condiția însă ca instanța să fie chemată să se pronunțe asupra respectivei probleme de drept pentru prima dată. Drept consecință, caracterul de noutate se pierde, pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări adecvate, concretizată într-o practică judiciară consacrată, astfel încât opiniile jurisprudențiale izolate sau cele pur subiective nu pot constitui temei declanșator al mecanismului pronunțării unei hotărâri prealabile.

56. Cerința noutății este, așadar, îndeplinită atunci când chestiunea de drept își are izvorul în reglementări, chiar dacă nu recent intrate în vigoare, dacă instanțele nu i-au dat încă o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial ori dacă se impun anumite clarificări, într-un context legislativ nou sau modificat, de natură să necesite reevaluarea sau reinterpretarea normei de drept analizate.

57. În consecință, se apreciază că importante, sub acest aspect, sunt existența și dezvoltarea unei jurisprudențe în materia ce face obiectul sesizării.

58. Or, din analiza jurisprudenței instanțelor rezultă că problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile a mai fost anterior dedusă judecătii pe rolul instanțelor naționale de la toate nivelurile, existând hotărâri judecătorești pronunțate încă din anul 2012.

59. Astfel, instanțele judecătorești au fost investite cu soluționarea unor cereri de chemare în judecată cu un obiect identic cauzei înregistrate pe rolul instanței de trimitere, precum și cu obiect diferit acestei cauze, dar în contextul soluționării acestor cereri s-a ridicat, în mod unanim, problema interpretării

sintagmei *data pensionării* din cuprinsul art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004.

60. În acest sens prezintă relevanță Decizia nr. 6.415 din 27 septembrie 2013, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal, prin care s-a analizat care este data eliberării din funcție, prin pensionare, în cazul judecătorilor și procurorilor, statuându-se că din interpretarea dispozițiilor art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004, norme speciale ce exclud incidența normelor de drept comun cuprinse în Codul muncii, rezultă că actul administrativ care produce efectul juridic al eliberării din funcție prin pensionare este decretul Președintelui României.

61. De asemenea, din analiza hotărârilor judecătorești comunicate de curțile de apel, la cererea Înaltei Curți de Casație și Justiție, rezultă că jurisprudența, în aplicarea textului art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, este conturată, astfel că nu mai este vorba despre o chestiune de drept nouă. Toate instanțele de judecată, cu două excepții, au exprimat opinia potrivit căreia data pensionării este data eliberării din funcție prin pensionare. Și argumentarea soluțiilor pronunțate a fost unanimă, în sensul că decizia privind acordarea pensiei de serviciu emisă de casele teritoriale de pensii nu produce efecte juridice în lipsa unei hotărâri a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii de propunere a eliberării din funcție prin pensionare a magistratului. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii verifică dacă magistratul îndeplinește condițiile pentru a beneficia de pensie de serviciu și, în caz afirmativ, propune Președintelui României eliberarea din funcție prin pensionare.

62. Așadar, practica instanțelor este aproape unanimă în a aprecia că sintagma *data pensionării* din cuprinsul art. 82

67. Pentru aceste considerente, constatând că nu sunt întrunite, în mod cumulativ, cerințele de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, în temeiul art. 521 din Codul de procedură civilă, prezenta sesizare va fi respinsă ca inadmisibilă.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

În numele legii,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale privind pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

„Interpretarea dispozițiilor art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul de a se stabili dacă data pensionării reprezintă data eliberării din funcție prin pensionare ori data stabilirii drepturilor de pensie prin decizia privind acordarea pensiei de serviciu în baza art. 82 din Legea nr. 303/2004.”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 19 martie 2018.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

